

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 4 OKTOBER 2012 VAN DE
COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM**

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Aynan (PvdA), Azannay (GroenLinks), de heer Reeskamp (fractie Reeskamp), Schouten (Sociaal Lokaal), Snoek (CDA), Stapelkamp (Haarlem Plus), Vrugt (Actiepartij) en de dames Breed (D66), Huijsse (GroenLinks), Kerbert (D66), Koper (PvdA), Otten (VVD), Özogul-Özen (SP)

Afwezig: de heren Rutten (VVD) en Wiersma (CDA)

Mede aanwezig: de heren Van de Manakker (voorzitter), Nieuwenburg (wethouder), Van der Hoek (wethouder) en mevrouw Taets van Amerongen (secretaris)

Verslag: de heer Timmermans (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom. De heer Rutten (VVD) laat zich vervangen door mevrouw Otten (VVD), de heer Wiersma is ziek.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen agenda

Op verzoek van de heer **Aynan (PvdA)** wordt agendapunt 7 van de agenda gehaald omdat hij de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten wil bespreken bij de raadsmarkt over thuiszitters.

Voor het overige wordt de agenda conform het voorstel vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Wethouder **Nieuwenburg** deelt mee dat de vorige week toegezegde toelichting over cameratoezicht bij handhaving morgen per mail verstuurd wordt.

De heer **Snoek (CDA)** kondigt een rondvraag aan voor wethouder Nieuwenburg, de heer **Aynan (PvdA)** voor wethouder Van der Hoek.

Ter advisering aan de raad

5. Samen voor elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid (vervolg bespreking van 27 september jl.)

De **voorzitter** merkt op dat de wethouder per mail de gevraagde verduidelijking heeft verstuurd en hoopt dat de informatie nu voldoende helder is.

De heer **Snoek (CDA)** dankt de wethouder voor de verhelderende antwoorden. Het CDA is nu redelijk gerustgesteld dat mensen in ieder geval verzekerd kunnen blijven. Maar hij maakt zich nog steeds zorgen over de halvering van de tegemoetkomingen voor schoolkosten en is niet overtuigd van de ratio achter de vergoedingen voor bijles en huiswerkbegeleiding. Hij heeft er geen zicht op wat elk gezin straks krijgt per kind. Maar de cruciale kwestie is voor hem of er nu wel of niet bezuinigd wordt op het minimale. Het coalitieakkoord sloot bezuinigingen uit. De teruggang van 115% naar 110% levert een bezuiniging op van 170.000 euro die wordt ingezet voor de algemene bezuinigingsronde.

Met behulp van een schema op het bord wil hij aantonen dat het budget van alle uitkeringen weliswaar gelijk blijft, maar dat de overschrijding op de bijzondere bijstand die de afgelopen jaren jaarlijks 450.000 euro bedroeg nu opgevangen wordt binnen dat budget. Hij betreurt het dat het toegezegde overzicht van alle uitgaven in 2011, afgezet tegen die in 2013 niet is geleverd. Vooralsnog wordt er volgens hem per saldo 450.000 euro bezuinigd en daar zal hij zich tegen blijven verzetten.

De heer **Aynan (PvdA)** merkt op dat hij vorige week ook vragen heeft gesteld over de volgens hem te hoge eigen bijdrage voor bijles. De wethouder heeft toen een alternatief plan aangekondigd. Door de toelichting zijn de bedragen hem nu duidelijk. De PvdA wil het eenmalige bedrag van 350.000 en het structurele bedrag van 170.000 euro behouden voor minimabeleid. De PvdA is nooit gekant tegen vernieuwing van regelingen om te zorgen dat met een streng maar rechtvaardig minimabeleid het geld terecht komt bij degenen die er recht op hebben en het hard nodig hebben. Fraude is immers funest voor de solidariteit. Maar hij waarschuwt voor het als laks afschilderen van mensen in de bijstand. De meeste werklozen willen dolgraag aan het werk, ook al is dat tegen een minimumloon. Het calvinistisch arbeidsethos zit diep. Maar mensen kunnen te maken krijgen met tegenslagen in hun leven. De langdurigheidstoelage een beloning op langdurige stilstand noemen, geeft geen pas. Het criterium van arbeidsongeschiktheid moet van de PvdA vervallen. Hij ziet met spanning de uitwerking van de nieuwe plannen voor de collectieve ziektekostenverzekering en de onderwijstoeslagen tegemoet.

De heer **Snoek (CDA)** zegt dat hij een motie om die 170.000 en 350.000 euro te behouden voor de minima zal steunen. Naar hij is benieuwd of de PvdA ook die 450.000 euro gaat repareren.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt dat de nota stelt dat er in totaal niets van het budget afgaat. Volgens hem gaat er dus niets van af. Het lijkt hem kraakhelder wat de PvdA wil en daar zal hij een motie voor indienen. Hij is van mening dat de heer Snoek technische vragen vooraf aan het college had moeten stellen.

De heer **Snoek (CDA)** zegt dat hij die vraag gesteld heeft en een halfuur met de ambtenaar gesproken heeft en daarom tot de conclusie gekomen is dat die 450.000 euro verdwijnt.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** licht toe dat die 450.000 euro haast structureel jaarlijks optreedt omdat de bijzondere bijstand een openeinderegeling is. De 350.000 die nu al gereserveerd is, dient om de klappen op te vangen die vallen door het groter aantal aanvragen vanwege de crisis. Die staat los van die 450.000 die naar zijn mening structureel had moeten worden ingeboekt. En dat gebeurt omdat men niemand meer wil toelaten.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** stelt dat het hier gaat om uiterst kwetsbaren die niet toe zijn aan zelfredzaamheid, maar afhankelijk zijn van de steun van de gemeente. Hij ziet in deze nota niet dat het budget voor de minima gelijk blijft. Ondanks de toezeggingen van de wethouder stoort de nieuwe regeling van de ziektekosten hem het meest. Hij stelt voor die gewoon collectief te houden. Dat kost alleen een maandelijkse excasso extra. Hij vreest dat de premiebetaling het eerst zal sneuvelen bij alle stijgende kosten en dat de kosten voor de gemeente om dat te repareren uiteindelijk vele malen hoger zullen zijn. Dit is geen middel om mensen aan het werk te krijgen, maar om ze meer in de problemen te brengen. Een cursus om met geld om te gaan is prima, maar hij vraagt zich af over welk geld het dan nog gaat. De eigen bijdrage voor bijles is veel te hoog en vijf keer bijles is veel te weinig. De mensen rekenen op de toeslag voor chronisch zieken om gaten in hun budget te vullen. Hij noemt het voorbeeld van iemand die afscheid zal moeten nemen van de auto die hard nodig is vanwege een gehandicapt kind. Dit is naar zijn gevoel geen route naar zelfredzaamheid, maar een bezuiniging. Voor dat doel van die 170.000 euro naar de algemene reserve worden veel mensen gedupeerd. De daling naar 110% komt uit Den Haag en zal de gemeente tandenknarsend moeten invoeren. Maar daar moet het stoppen, de gemeente moet niet verder willen gaan. Die 300.000 euro moet ingezet blijven voor deze uiterst kwetsbare doelgroep.

Mevrouw **Özogul (SP)** is het niet eens met het uitsluiten van een grote groep mensen van de langdurigheidstoelage. Veel mensen rekenen daarop om hun hoge kosten voor energie of ziekte net te kunnen betalen, zeker nu de eigen bijdrage weer omhoog gaat. Zij is het eens met de PvdA dat de meeste mensen graag willen werken. Het werk is er echter niet, dus is deze prikkel ineffectief en onacceptabel. Zij was bereid te wachten op een nadere uitwerking van de schoolregelingen, maar begint zich nu zorgen te maken nu zij hoort welke bedragen mensen zelf nog moeten betalen. Zij vindt eveneens dat die 170.000 euro behouden moeten blijven voor de minima. Zij memoreert dat aan het begin van de coalitie de jaarlijkse overschrijding 550.000 euro was. Bij de startnotie is daar 100.000 euro aan ziektekosten en 100.000 euro op verhuiskosten weggesneden, als zij het zich wel herinnert. Dus toen is er al flink bezuinigd.

Mevrouw **Huijsse (GroenLinks)** zegt dat mensen willen meedraaien in de samenleving, maar dat het moeilijk is uit een uitkering te komen. In beschaaft landen kijkt men wat er nodig is om ze uit hun benarde situatie te helpen komen. Ze hebben een duwtje in de rug nodig, niet het afpakken van middelen. Wie niet kan fietsen, heeft echter niet voldoende aan een duwtje in de rug. Die heeft een passende fiets nodig. Dit voorgestelde beleid lijkt echter te suggereren dat mensen niet willen en geeft ze een paar losse onderdelen waarmee ze het maar moeten uitzoeken. Zij is het niet eens met de bestemming van de uitgespaarde bedragen als algemene bezuinigingsbijdrage. Dat geld moet volgens haar ingezet worden om minima te ondersteunen en voor te bereiden op de toekomst. Ze gaan al harde tijden tegemoet. De langdurigheidstoelage is opgezet vanwege de noodzaak, niet als beloning. Zij is het niet eens met het wegschuiven van de 170.000 en 350.000 euro.

De heer **Stapelkamp (Haarlem Plus)** is van mening dat teveel zorgtaken te gemakkelijk worden overgelaten aan mantelzorgers en netwerken zonder facilitering of begeleiding. De gemeente speculeert te veel en onrealistisch op een mentaliteitsverandering. Zelfredzaamheid is een hoge ambitie en leidt op dit moment alleen tot een verschraling van de professionele zorg. Hij voorziet dat het vangnet overvol raakt met ontmoedigde mensen. Er wordt te veel op gerekend dat mensen met alleen eigen mogelijkheden tot zelfredzaamheid komen. Haarlem Plus vindt sociale zekerheid een groot goed en vindt dat de crisis geen middel moet zijn om die af te breken door te bezuinigen.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** stelt vast dat de meerderheid wederom bijzonder kritisch is. Hij had na de vorige bespreking al aanpassingen aan de nota verwacht omdat deze het in de huidige versie niet zal halen. Hij zal veel van zijn opmerkingen bewaren voor de raadsbehandeling. Er is tussentijds ook nog een rapport over de uitvoeringspraktijk gekomen dat voor de zoveelste keer aantoonde dat mensen buiten de deur gehouden worden. Hij zegt nog steeds te wachten op een antwoord op zijn vraag over voorbeelden van de beweerd dubbele vergoedingsmogelijkheden. Hij noemt de voorwaarden in het voorstel niet logisch. Twee maanden thuiszorg als categorale voorwaarde voor de chronischziektenoelage zegt niets over het inkomen, om een voorbeeld te noemen. Hij is benieuwd of de hardheidsclausule daadwerkelijk toegepast gaat worden als mensen hun Wmo-voorziening in eigen kring weten op te lossen. Werkende armen worden niet bereikt en krijgen geen toelage. Hij weet nog steeds niet hoe men denkt het gebruik van de regelingen te verhogen. De ene keer ligt de norm bij 100%, de andere bij 110% zonder dat duidelijk is waarom. De 700.000 euro was bestemd om de klappen bij mensen op te vangen en niet die bij de gemeentebegroting waar een deel nu voor wordt ingezet. Hij is evenmin een voorstander van gedwongen winkelnering als de wethouder, maar bepleit wel een vrije keuze voor mensen of ze gebruik willen maken van de collectieve ziektekostenregeling.

Mevrouw **Kerbert (D66)** vindt het goed te lezen dat het vangnet in stand blijft en dat mensen zich krijgen op hun werkelijke ziektekosten. Ook is zij het eens met de kritische doorlichting van doelmatigheid en verdubbelingen in regelingen. Zij zet vraagtekens bij het criterium van arbeidsongeschiktheid, de enige regeling die overigens op de 100% norm zit. Zij vraagt of dat niet gelijkgetrokken kan worden. Er is ook een landelijke regeling voor chronisch zieken waar misschien nog dubbelingen in zitten die dan gebruikt kunnen worden om de kosten voor een breder langdurigheidstoelage te dekken. Ook heeft zij vraagtekens bij het hanteren van de Wmo als criterium. Desgevraagd geeft zij aan vooralsnog de motie van de PvdA niet te steunen, omdat volgens haar het

budget conform het coalitieakkoord overeind blijft. De 170.000 euro vloeit voort uit rijksbeleid en de 350.000 euro uit een reservering die dit jaar niet is benut.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt geen aanleiding gezien te hebben om het voorstel aan te passen aangezien hem alleen om een verheldering gevraagd was. Hij hoopt dat de geleverde informatie duidelijk was. Het budget blijft gelijk maar wordt gericht ingezet. Er waren dubbelingen met de bijzondere bijstand en de langdurigheidstoelage. Regelingen aan de voorkant worden nu beter zodat het geld gericht ingezet kan worden voor mensen die het echt nodig hebben. Daarbij is vooral gekeken naar kinderen en hun ontwikkelingskansen. Zoals ook in andere nota's is vastgelegd wil het college iedereen zo veel mogelijk in zijn kracht zetten, maar ook kansen blijven geven. Er is ook gekeken naar de ziektekostenregeling en hij ziet geen aanleiding het uitgangspunt te wijzigen. Mensen blijven verzekerd, ze kunnen hun aanvullende verzekeringen aanhouden en voor mensen die hun regie kwijt zijn, blijft de gemeente de verzekering regelen.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt gevraagd te hebben om behoud van de collectieve regeling voor mensen die nog enige regie hebben, maar tegen zichzelf beschermd willen worden door de premie door de gemeente rechtstreeks van hun uitkering te laten inhouden om betalingsachterstand te voorkomen. Hij wil voorkomen dat mensen, kinderen voorop, onverzekerd raken.

Mevrouw **Özogul (SP)** vindt dat mensen een keuze moeten kunnen blijven maken voor de collectieve regeling. Ze hebben al eerder gekozen voor de collectieve regeling. Het kan voorkomen dat ze betalingsachterstand oplopen omdat een automatisch incasso niet kan worden uitgevoerd vanwege saldotekort. Dat kan vlug oplopen.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** stelt voor het om te keren: geef mensen die dat willen de gelegenheid zelf een verzekering te zoeken. De overige blijven dan gewoon in de collectieve regeling.

Mevrouw **Huijsse (GroenLinks)** zegt dat de gemeente op termijn veel meer geld kwijt zal zijn aan het oplossen van betalingsachterstanden.

Mevrouw **Kerbert (D66)** benadrukt dat er meer mensen in deze groep zijn die deze verantwoordelijkheid heel goed zelf weten te nemen.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt de zorgen te delen, maar dat die vooral de mensen betreffen die hun regie kwijt zijn. De verzekering zal niemand eruit gooien want dat mag wettelijk niet. De gemeente is niet verantwoordelijk voor het afsluiten van een verzekering. Mensen moeten zo veel mogelijk hun eigen keuzes maken en in veel gevallen zullen ze goedkoper uit zijn met de nieuwe regeling. Dat strookt met de uitgangspunten van andere nota's in het sociaal domein. Vanuit hun eigen verantwoordelijkheid worden ze begeleid in het vinden van een passende verzekering. Er komen spreekuren en verzekeraars zullen alle mensen ook benaderen. Hij wil de mensen die daartoe in staat zijn, de kans geven een keuze te maken. Het argument van de incasso's geldt ook voor de huur of belastingen. Die worden toch ook niet door de gemeente betaald. Hij heeft inderdaad een uitwerking van de onderwijsregelingen toegezegd. De opmerkingen over de langdurigheidstoelage zijn vorige week ook al de revue gepasseerd.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** merkt op dat Haarlem uniek is omdat het aantal uitkeringsgerechtigden daalt terwijl het aantal werkzoekenden groeit. Dan kan men bij gelijkblijvend budget – maar het daalt volgens hem – inderdaad meer mensen bedienen. Maar hij ziet het als bewijs dat heel veel mensen er niet eens meer in terechtkomen. Maar bij een toenemende vraag is dat niet vol te houden. Hij zegt dat het verhaal niet klopt, als er nu al een jaarlijks tekort van 450.000 euro is. Middelen anders inzetten is niet per definitie beter en als men het geld over meer mensen moet verdelen blijft er per geval minder over.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat er al structureel 150.000 euro gereserveerd is voor de verwachte groei in het beroep op voorzieningen. Hij zegt het verhaal van de heer Vrugt niet te kunnen volgen.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat het per saldo een bezuiniging is als meer mensen gebruik moeten gaan maken van hetzelfde budget. Bovendien wil de gemeente zelf dat het gebruik toeneemt.

Mevrouw **Koper (PvdA)** zegt dat een half jaar geleden 350.000 euro extra is gereserveerd voor de overschrijding van de bijzondere bijstand. Bovendien lijkt men te vergeten dat er in de startnotitie is afgesproken tot een herschikking van middelen te komen.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat de bijzondere bijstand een opneinde regeling blijft, maar dat hij als wethouder wel orde op zaken wil stellen, zonder dubbelingen en met een verantwoorde besteding van gemeenschapsgelden. Hij streeft ook naar enige begrotingsdiscipline zonder dat ten koste te laten gaan van regelingen. Hij wil de zaken op orde houden voor de mensen in kwetsbare posities en hij wijst erop dat het RKC-rapport heeft uitgewezen dat er geld verkwist werd en niet op de bestemde plek terecht kwam. Hij staat voor een beleid dat werkt zonder dat de mensen in hun inkomen achteruit gaan. De keuzes worden gemaakt in de extra voorzieningen.

De heer **Snoek (CDA)** wil vóór de raad het gevraagde overzicht van alle uitgaven voor minimabeleid, inclusief de bijzondere bijstand, in 2011 in vergelijking met een prognose van alle uitgaven in 2013 als deze nota onverkort wordt overgenomen. Hij wil zien wat er gebeurt met de overschrijding van 450.000 euro en dat de wethouder onomstotelijk aantoont dat spreker ongelijk heeft met zijn stelling dat hier wel degelijk bezuinigd wordt in strijd met het coalitieakkoord.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** is benieuwd naar de gevolgen van de PvdA-motie voor de begroting van 2013. Hij kan zich voorstellen dat de 350.000 euro dit jaar incidenteel niet nodig is. Als er een overschrijding komt, zal die aangevuld moeten worden. Over de structurele bestemming van de 170.000 euro heeft hij zijn twijfels. Hij kan zich voorstellen dat de wethouder de lucht uit de huidige regelingen wil slaan. Maar het effect van het beleid is nu nog niet te meten. Daardoor wekt het college de schijn een budgettaire regeling te treffen, terwijl het voorstel meer in de richting gaat van maatwerk in plaats van categorale regels. Hij maant tot enige voorzichtigheid in het nu al nemen van structurele beslissingen en pleit ervoor dat pas te doen na een evaluatie volgend jaar.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat de 170.000 euro in het meerjarenbeeld en in de begroting 2013 staat opgenomen als structurele vrijval. Bij een explosieve groei van het beroep op de minimaregelingen kan er een probleem ontstaan. Maar er zijn ook gefundeerde inschattingen gemaakt. Het nieuwe beleid wordt opgezet op basis van realistische prognoses en gerichte regelingen. In het sociaal domein zullen altijd ongewisheden blijven die het lastig maken zaken vooraf helemaal sluitend te maken. Daarom is er ook 150.000 euro structureel extra ingezet en is er 200.000 euro extra voor kwetsbare groepen. Maar zaken moeten zodanig ingericht worden dat ze transparanter zijn voor de klanten, maar ook voor de medewerkers van de Sociale Dienst die nu af en toe met onwerkbaar tegenstrijdigheden in regelingen te maken krijgen. Hij is ervan overtuigd dat het echt beter moet en kan.

Er komt volgend jaar in ieder geval een evaluatie om te kijken of de gemeente op de goede weg zit en of de uitvoering binnen het budget kan. De afgelopen jaren heeft nauwelijks bijsturing plaatsgevonden.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** vraagt of de PvdA-motie ook een dekkingsvoorstel zal bevatten en zo ja of die dan geen integrale behandeling vergt bij de begroting.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt dat de PvdA een dekking zal aangeven.

De heer **Snoek (CDA)** zou het betreuren als dit onderwerp ondersneeuwt in de begrotingsdebatten.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat besluitvorming niet al te lang op zich kan laten wachten, omdat de voorlichting over de wijziging van de ziektekostenverzekering tijdig in gang moet worden gezet. Dat vergt de nodige zorgvuldigheid.

Voldoende besproken? Bespreekpunt, maar dan weer overdoen?

Mevrouw **Koper (PvdA)** denkt dat de inhoudelijke behandeling prima bij de raad kan, maar dat een amendement pas bij de begroting aan de orde is.

Mevrouw **Kerbert (D66)** steunt die opvatting.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** sluit zich daarbij aan. Hij denkt wel dat dan de twee financiële besluitpunten uit de voordracht moeten worden aangepast of verwijderd.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt met een voorstel te zullen komen over het betwiste punt van de arbeidsongeschiktheid.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat daar dan ook wel de budgettaire ruimte voor moet worden aangegeven. Hij zal laten kijken naar de status van die twee beslispunten.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel ter inhoudelijke bespreking naar de raad gaat en dat de financiële gevolgen bij de begrotingsbehandeling aan de orde komen. Hij sluit deze bespreking af en last een pauze in.

Na de pauze deelt wethouder Nieuwenburg dat een eventuele motie geen consequenties heeft voor de besluitpunten. De 170.000 euro komen terug bij de begroting en staan verder ook niet in de nota vermeld en ook niet in het voorstel aan de raad. De 350.000 euro overheveling is nu alleen nog maar een soort claim voor het lopende jaar. Als de raad daar 700.000 euro van wil maken, moet dat bij de begroting worden vastgesteld.

Overige punten ter bespreking

6. VOG-aanvraag met technische vragen PvdA en beantwoording door wethouder Van der Hoek

Inspreker

Mevrouw **Hoed** is adviseur van de Stichting Ontmoet Elkaar in Parkwijk die met vrijwilligers buurtactiviteiten organiseert om de leefbaarheid te bevorderen. Afgelopen zomer werd de stichting veertien dagen vóór de zomeractiviteiten geconfronteerd met de eis van Dock dat iedere vrijwilliger bij activiteiten met kinderen een VOG moest kunnen overleggen. De bestuursleden van de stichting hebben allemaal een VOG. Maar om een dergelijke verklaring van elke vrijwilliger te eisen, zelfs als die zich ter plekke spontaan aanmeldt voor een half uur, lijkt haar te veel van het goede en onhaalbaar. De activiteiten zijn toen afgeblazen. Maar de vraag is nu voor wie wel en voor wie niet een VOG verplicht is. Binnenkort komen er weer sinterklaasactiviteiten. Daar doen dertig vrijwilligers aan mee. Het lijkt haar ondoenlijk om dan dertig VOG's te gaan aanvragen en betalen. Als men garanties tegen verkeerd gedrag jegens kinderen wil, is volgens haar een VOG bovendien niet afdoende. Dan moeten mensen ook getraind worden in het herkennen, voorkomen en aanpakken van verkeerd gedrag. Een kleine vrijwilligersstichting met als doel het bevorderen van de leefbaarheid kan dat allemaal niet opbrengen.

De **voorzitter** dankt haar voor de inspraak.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt dit punt geagendeerd te hebben om te voorkomen dat de vele vrijwilligersorganisaties waarmee Haarlem gezegend is bezwijken onder deze eis. Daarom heeft hij technische vragen gesteld die inmiddels zijn beantwoord. Hij vraagt om een tegemoetkoming voor organisaties die met deze eis te maken krijgen. Voor alle duidelijkheid verklaart hij een voorstander te zijn van de VOG-eis omwille van de veiligheid van de kinderen. Het gaat hem vooral om het kostenaspect.

De heer **Azannay (GroenLinks)** memoreert dat de wethouder twee jaar geleden bij de behandeling van het vrijwilligersbeleid op zijn vraag over wie de VOG gaat bekostigen al heeft toegezegd die kwestie te zullen onderzoeken en met een plan te komen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt in zijn antwoord op de technische vragen al te hebben aangegeven dat hij dit najaar een inventariserend onderzoek wil laten uitvoeren om in beeld te brengen op hoeveel organisaties en vrijwilligers deze eis van toepassing is en daarna wil kijken of de gemeente daar een regeling voor kan treffen. De gemeente wil een norm stellen voor vrijwilligersorganisaties en instellingen die werken met kinderen en gehandicapten, maar kan nu nog niets afdwingen. Op termijn kan dat misschien wel via prestatieafspraken. Hij wil zeker bekijken wat het kost om de VOG gratis te maken voor vrijwilligers. Maar daarvoor wil hij eerst een beeld hebben van de aantallen en de mogelijkheden voor dekking. Dat komt aan de orde bij de evaluatie van het beleid voor vrijwilligerswerk in het voorjaar van 2013. Het Rijk heeft al een regeling voor het gratis verstrekken van de VOG aan bepaalde categorieën.

De heer **Aynan (PvdA)** pleit voor meer spoed of een tussentijdse regeling, omdat nu opnieuw de dreiging bestaat dat bepaalde activiteiten rond Sint-Maarten en Sinterklaas worden afgelast. Dat is zijn grote zorg, omdat hij wel het belang van de VOG voor deze kleine organisaties onderschrijft.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** zegt dat hier toch geen miljoenen mee gemoeid zullen zijn. Het staat de heer Aynan volgens hem volkomen vrij om een motie vreemd in te dienen. Als de eis door Dock gesteld wordt, dan moet Dock ook maar dokken.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** vindt dat de zaken te zwaar en overdreven regulerend aangezet worden als men ook al zulke eisen wil gaan stellen aan kleine vrijwilligersorganisaties. Die casus met Dock moet goed uitgezocht worden.

Wethouder **Van der Hoek** zegt niet bereid te zijn onbegrote kosten voor zijn rekening te nemen. Hij wil eerst een overzicht en een dekking. Hij denkt dat een VOG in veel gevallen niet aan de orde is. Die wordt vooral geëist bij langdurig en structureel werk met kinderen, waarbij ook overnachtingen komen kijken. Er is een tijdpad afgesproken en daar wil hij zich aan houden. Hij zegt niet van de blanco cheque te zijn. Het probleem bij Dock zat volgens hem vooral in het late tijdstip waarop Dock die eis op tafel legde en minder in het kostenaspect. Maar hij wil niet vooruitlopen op de conclusies van het onderzoek.

De heer Aynan (PvdA) zegt de kwestie mee terug te nemen naar zijn fractie.

De voorzitter sluit de bespreking af.

7. Aanvraag regionale aanpak VSV (bestrijding voortijdig schoolverlaten)

Dit punt is van de agenda afgevoerd door de aanvrager, de heer Aynan, en zal worden besproken bij de raadsmarkt over thuiszitters.

8. Uitvoering Regionaal Kompas: uitvoeringsnota 2013-2014

Insprekers

De heer **Luijcks** van het InformatieSteunPunt zegt dat het ISP al 17 jaar goede diensten bewijst voor de sociale samenhang en het voorkomen dat mensen dakloos worden. Het ISP bereikt veel allochtonen, staat open voor mensen van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat en als het nodig is ook in het weekend. Klanten komen gemiddeld drie keer langs en dat weet men dankzij de goede registratie. ISP gaat ook op thuisbezoek en helpt eenzame klanten zo weer aanspraak te krijgen in hun buurt. De klanten komen voor 71% uit Haarlem en voor 80% uit de Kompasregio. ISP gaat uit van de eigen

kracht van zijn klanten en verleent diensten, geen hulp. De klant is partner, niet een afhankelijke cliënt. Mensen die thuisloos zijn, op de rand van dakloosheid, krijgen advies en begeleiding om te voorkomen dat hun huurschuld leidt tot dakloosheid. Hij is van mening dat het ISP volledig past binnen het Kompas en daar dus niet uitgegooid mag worden.

De **voorzitter** dankt de spreker voor zijn heldere betoog. Hij geeft de net binnengekomen mevrouw Hoed alsnog de gelegenheid haar inspraak voor agendapunt 6 (zie aldaar) te plegen.

De heer **Tromp**, secretaris van de stichting Release, merkt op dat Release vorig jaar bij het 40-jarig bestaan het zwaard van het ontslag voor de ID'ers boven het hoofd hing. Het college heeft Release dit jaar een nieuwe regeling geboden voor deze medewerkers als erkenning voor de maatschappelijke functie voor mensen die de aansluiting bij de samenleving verliezen. Release neemt niet de regie van hen over, maar helpt de hulpvragers weer het goede spoor te vinden. Release biedt praktische hulp voor mensen die verstrikt raken in de bureaucratie, in schulden of in verslavingsproblemen. Release geeft zwervers een postadres en andere begeleiding bij het aanvragen van een uitkering en verleent een luisterend oor zonder een oordeel te geven. Vanaf het begin was Release betrokken bij het voormalige schakelstation dat is overgegaan in de BCT waarbij Release een grote rol heeft gespeeld in de vorming en waar medewerkers van Release nog steeds in het frontoffice zitten in goede samenwerking met de andere partners. Release verwijst mensen naar de BCT. Spreker verwerpt dan ook de suggestie in de uitvoeringsnota dat Release niets zou toevoegen aan de BCT of zou dubbelen. Met de beëindiging van de subsidie verliezen vier beroepskrachten hun werk. Ook het werk voor de genoemde doelgroepen die buiten de BCT vallen, verdwijnt daarmee. Hun nood verdwijnt echter niet. Zij zullen zich wenden tot andere organisaties die echter niet zijn toegerust op deze doelgroepen. Het gevaar is dat deze mensen verder afglijden en uiteindelijk zich toch melden bij de BCT met problemen die volledig uit de hand zijn gelopen. Het zal cynisch genoeg noch financieel noch maatschappelijk enig voordeel opleveren. Daarom doet hij een klemmend beroep Release te handhaven, niet allen omwille van de medewerkers, maar vooral ter voorkoming van langdurige uitval met alle bijbehorend leed.

De heer **Snoek (CDA)** vraagt of naast de inzet voor de BCT ook het eigen inloopsprekkuur verdwijnt.

De heer **Tromp** bevestigt dat beide onderdelen verloren gaan.

De **voorzitter** dankt de sprekers en gaat over tot de behandeling.

Mevrouw **Koper (PvdA)** zegt dat dit stuk haar veelal aanleiding geeft tot dezelfde opmerkingen als bij de evaluatie van het Kompas in februari en de uitvoeringsnota voor 2012. Het enige positieve verschil is eigenlijk dat Spaarnezicht nu een goede financiële plek heeft gekregen. Maar nog steeds ontbreekt een paragraaf over zwerfjongeren. Het aanbod komt in beeld, maar het zicht ontbreekt op effecten en resultaten afgemeten tegen de gestelde verwachtingen. De door- en uitstroom is mondjesmaat, de omvang van het aantal dak- en thuislozen blijft nagenoeg gelijk. De kosten vindt zij bij sommige posten moeilijk te duiden. Het voorstel is Release weg te bezuinigen, maar dat is nu net een instelling die laagdrempelig werkt en personen in beeld heeft die bij andere instellingen van de radar verdwijnen. De GGD mag die taken nu proberen over te nemen tegen hogere kosten. Bij andere posten ziet zij bedragen staan die veel hoger zijn dan in de vorige stukken, zonder dat zichtbaar is waar de extra kosten voor bestemd zijn. Zij ziet voor 80.000 euro een post voor overheveling van briefadressen staan, die in 2012 al voor 136.000 euro stond opgenomen onder frictiekosten. Dat geeft haar de vraag in waar dat geld naar toe gaat. De uittrekking van Castricum zou stapsgewijs per 2015 zijn, maar daar wordt nu al geld voor gereserveerd. Zij vraagt of er nog geld over is van de 314.000 euro die in de junicirculaire beschikbaar kwam voor maatschappelijke opvang of dat dit bedrag volledig is opgegaan in de opname van Spaarnezicht.

Mevrouw **Breed (D66)** zegt eveneens blij te zijn met de structurele regeling van Spaarnezicht. Zij vraagt zich af wat het nut is van deze bespreking van dit stuk waarin alleen uitgegaan wordt van de in 2008 gestelde kaders zonder in te gaan op de samenhang met de aanscherpingen in nota's als Samen voor Elkaar. Dezelfde organisaties blijven terugkomen, terwijl in het coalitieakkoord is afgesproken dat de gemeente eerst de gewenste resultaten formuleert en vervolgens organisaties uitnodigt een

aanbod te doen om die resultaten te realiseren. Nu worden er wel twee organisaties afgeschreven, maar zonder duidelijk te maken welke functies zij verrichtten en hoe dat zich verhoudt tot andere organisaties met Wmo-subsidie. Zij begrijpt dat het offertemodel voor veel organisaties nog een stap te ver is en dat er in 2013 wel iets moet gebeuren. Haar fractie zou het bijzonder jammer vinden als de functie van Release uit de stad zou verdwijnen. Het is de enige plek in de stad waar mensen kunnen binnenlopen zonder een afspraak met een hulpverlener. Die functie lijkt haar domweg nodig in een stad. Zij merkt op dat op pagina 17 bij de omvorming van de zorgcoördinatie verwezen wordt naar een niet bestaande paragraaf 7.4. Daardoor kan zij niet beoordelen waar dit aanzienlijk bedrag van 1,3 miljoen euro voor bestemd is.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** pleit voor het bestaansrecht van Release dat een langdurige vertrouwensbasis met zijn klanten heeft opgebouwd en bewezen heeft van onbetaalbare en onschatbare waarde te zijn.

Mevrouw **Özogul (SP)** is eveneens verheugd over de regeling van Spaarnezicht. Ook zij mist de paragraaf over zwerfjongeren. Zij denkt dat er veel kosten gemoed zullen zijn met de overgang van de laagdrempelige functies voor kwetsbare groepen van Release en ISP die in geen verhouding staan tot de besparingen op subsidies. Bij de GGD wordt gewerkt met wachttijden en vaste afspraken. Toen het om de voortzetting van de ID-banen ging vond het college Release nog een maatschappelijk nuttige functie. Zij is benieuwd waarom men dan nu tot deze stap komt.

De heer **Snoek (CDA)** signaleert dat de zwerfjongeren uit beeld dreigen te verdwijnen wanneer er geen organisatie als Streetcornerwerk meer over blijft om ze naar voorzieningen te begeleiden. Hij vraagt of de wethouder kan garanderen dat er bij de GGD hetzelfde budget voor verslavingspreventie zal terugkomen als nu in dit stuk wordt weggestreept. Hij vraagt een toelichting op het afstoten van het noodbed bij Socius, terwijl in de commissie BBS herhaaldelijk blijkt dat het moeilijk is een bed te regelen. Hij vraagt of de wethouder wil meedenken over de financiering van het inloopspreekuur van Release, als de regio kennelijk van oordeel is dat die inloofunctie geen regionale functie heeft. Hij acht de stedelijke functie in ieder geval van groot belang. Verder is hij benieuwd naar de argumenten om de taken van Release in de BCT over te hevelen naar de GGD. Hij ziet vooralsnog niet wat de samenleving ermee wint deze inzet van een niet-ambtelijke organisatie over te hevelen naar de GGD. Deze stap wekt bij hem de indruk dat het een beweging is om een personeeloverschot in de eigen formatie op te lossen door werk weg te nemen bij een organisatie die niet op de loonlijst staat. Hij daagt de wethouder uit hem met argumenten te overtuigen dat het wel een goed idee is.

Mevrouw **Otten (VVD)** sluit zich aan bij de opmerkingen van D66. Zij benadrukt dat de VVD vindt dat Release voorziet in specifieke behoeften van een specifieke doelgroep. Ook zij vraagt naar de argumenten achter de overheveling naar de GGD.

De heer **Stapelkamp (Haarlem Plus)** zegt het weghalen van Release met zijn belangrijke functies af te keuren.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** zegt weinig concreets terug te zien van de aandachtspunten als housing first uit de evaluatie die hij heeft onderschreven. De nota doet het voorkomen alsof alles op schema ligt. Die indruk heeft hij niet. Het enige dat wel voortvarend aangepakt wordt is het wegbezuinigen van Release waar hij niets van begrijpt. In de ID-banen discussie van enkele maanden geleden kregen ze nog de status 'maatschappelijk van belang en dus behouden'. De facto is Release de enige organisatie die maatschappelijk werk levert voor deze doelgroep. Uit de oorspronkelijke evaluatie is nu op pagina 25 onder de financiële risico's het derde bolletje over Release weggelaten. De BCT gaat feitelijk van 3 naar 1,5 fte. Hij vraagt wat er nu nieuw is en wat er gedaan gaat worden wat tot nu toe onvoldoende gebeurde. En waarom deze stappen daarvoor de oplossing zijn. Er worden twee nieuwe functies ondergebracht bij de GGD die tot nu toe bij Release voor minder geld met een goed resultaat vervuld werden. Hij wijst erop dat Release zo ongeveer de enige instelling is waar beveiligers bij de deur niet eens nodig zijn omdat de doelgroep tevreden is. Alleen dat al maakt Release goedkoper.

De heer **Azannay (GroenLinks)** zegt niet in te zien waarom veertig jaar ervaring en kennis in een laagdrempelige, gewaardeerde functie voor jong en oud nu weggegooid wordt. Hij adviseert dat niet te doen.

Wethouder **Van der Hoek** merkt op dat hij technische vragen graag vooraf ontvangen had. Nu moet hij de antwoorden schuldig blijven. De kennis, ervaring en laagdrempeligheid van Release staan niet ter discussie, noch bij hem zelf noch bij de regionale collega's. Waar het om gaat is het optimaal regionaal inrichten binnen de beschikbare middelen. Er is een keuze gemaakt voor één loket omdat er dubbelingen bleken te zitten in diensten van drie verschillende organisaties – onder meer Release en ISP - voor dezelfde doelgroep.

Mevrouw **Koper (PvdA)** zegt dat streven te begrijpen, maar niet in te zien welk effect beoogd wordt met de overheveling naar de GGD. Release boekte met cijfers onderbouwde resultaten. Het gaat immers om het resultaat.

Wethouder **Van der Hoek** vervolgt dat de drie organisaties dezelfde OGGz-doelgroep bedienen en daarnaast een component met maatschappelijke dienstverlening boden. Maar bij de maatschappelijke dienstverlening zit een overlap met Kontext en de sociaal raadslieden. De regio heeft gekozen om BCT dat ene loket te laten worden als uitvoerder voor de komende jaren. Dan kan de doelgroep goed in beeld gehouden worden vanuit één plek waarvandaan ook de in- en uitstroom goed kan worden opgepakt. De BCT gaat de OGGz-doelgroep bedienen en Kontext de overige. Het spreekuur van Release richt zich op een doelgroep die breder is dan de OGGz groep waar het Kompas over gaat en het was dus ongewenst daar regionaal Kompasgeld voor in te zetten. Dat staat los van de waardering voor het goede werk van Release en ISP.

Mevrouw **Breed (D66)** zegt de keuze voor dat ene loket van de BCT te begrijpen, maar vraagt of men niet al te gemakkelijk denkt dat Kontext of de BCT de wijze waarop Release zijn doelgroep opvangt daadwerkelijk kan overnemen. Zij is bang dat een deel van de doelgroep uit beeld gaat verdwijnen en acht een uitstekende kennisbank zonder protocollen of formele afspraken hard nodig.

Mevrouw **Koper (PvdA)** merkt ter aanvulling op dat Kontext niet eens meer een inloopsprekuur heeft.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** bestrijdt de beweerde dubbeling. Maar hij is wel benieuwd waar het werk wordt ondergebracht als het belang en nut door iedereen onderkend wordt met een toegevoegde waarde die door anderen niet geboden wordt. Hij betreurt het vanwege tijdgebrek geen technische vragen gesteld te hebben. Hij overweegt die alsnog voor de raadsbehandeling te stellen.

Wethouder **Van der Hoek** stelt dat het onderbrengen van Release geen collegedoeel is. De vraag is of het werk nog ergens ondergebracht moet worden als het daarnaast al bij anderen gebeurt. In zijn optiek is dat niet meer nodig. Voor de goede orde vult hij aan dat er geen raadsbehandeling volgt. Het gaat hier om besluiten die al in de regio zijn genomen en die hij hier volgens afspraak met de commissie bespreekt. Maar de besluitvorming heeft al plaatsgevonden. De raad gaat niet over de besluitvorming van het regionale Kompasbudget.

Mevrouw **Koper (PvdA)** stelt dat de raad budgetrecht heeft en dus alle financiële wijzigingen kan aanbrengen.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** denkt dat mevrouw Koper het staatsrecht aan haar kant heeft.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** vraagt welk nut de agendering door het college heeft als de raad er niets over te zeggen heeft. De raad heeft nooit kaders vastgesteld om organisaties te schrappen.

Mevrouw **Breed (D66)** vraagt waarom dan niet eerst de kaders aan de orde gesteld zijn alvorens met een uitvoeringsnota te komen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat de kaders in 2008 zijn vastgesteld en dat toen is afgesproken elke twee jaar een uitvoeringsnota te maken. Naar goed gebruik wordt die in de commissie besproken.

Mevrouw **Koper (PvdA)** zegt dat bij de bespreking van de evaluatie is gezegd dat wellicht bijstellingen nodig waren. De raad heeft instrumenten om de kaders desgewenst te veranderen.

De **voorzitter** acht het stuk dan voor dit moment voldoende besproken.

Wethouder **Van der Hoek** beklemtoont dat hij het eens was met het regionaal besluit om de BCT tot regionaal loket te maken. Het gaat om het overeind houden van functies, niet van organisaties. De keuze is geweest om functies bij de BCT neer te leggen, een BCT die al in het kader van het Regionaal Kompas was bedacht.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** zegt dat dit hem voorkomt als een oplossing die achter een bureau is bedacht. Er moeten mogelijkheden zijn op Release met zijn informele maar effectieve manier van werken een plek te geven in een transparant loket. De BCT is alleen in de ochtenduren bereikbaar.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** vindt dat Release op een wonderlijke manier bedankt wordt voor alle inzet bij het optuigen van de BCT.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat de BCT wordt gerund door Release. Zij begrijpt niet waarom Release dan wordt weggestuurd.

Mevrouw **Breed (D66)** vraagt waarom Release nu ineens niet meer maatschappelijk belangrijk is. Release geeft volgens haar in alles blijk van een goede omgang met zijn klanten.

Wethouder **Van der Hoek** herhaalt dat de enige overweging is geweest dezelfde dienstverlening voor dezelfde doelgroep op één plek te concentreren. In de BCT zitten alle partners bij elkaar.

Mevrouw **Koper (PvdA)** bepleit ook eens te redeneren vanuit de doelgroep. Zij wil weten op basis waarvan men kan oordelen dat de GGD deze doelgroep beter zal bedienen dan Release. De GGD heeft nog nooit iets met deze doelgroep van doen gehad. Zij is er niet van overtuigd dat er zo veel dubbelingen zijn.

Wethouder **Van der Hoek** zegt er vertrouwen in te hebben dat het gaat werken. Hij vraagt waar de commissie op uit is: het redden van Release of hun laagdrempelige werkwijze integreren in het loket van de BCT. Ook de BCT bestaat al langer dan vandaag. Hij ziet niet in waarom de BCT zich niet zou kunnen ontwikkelen om alle doelgroepen te kunnen bedienen. Er is nu geen dekking meer voor Release en hij moet scherpe keuzes maken met een beperkt bedrag.

Mevrouw **Breed (D66)** schat op grond van haar ervaring dat het minimaal zes jaar zal duren voor de organisatie goed is ingesteld op deze doelgroep.

Mevrouw **Koper (PvdA)** adviseert de wethouder conclusies te trekken uit de eigen evaluatie.

De heer **Snoek (CDA)** vraagt waarom iemand die goed functioneert overgeheveld moet worden naar een andere organisatie. De nota doet zelf de suggestie deze functionaris te laten solliciteren bij de GGD. Het lijkt in zijn ogen wel of het erom gaat de GGD overeind te houden.

Wethouder **Van der Hoek** zegt de vraag van mevrouw Koper over de doelstellingen nader te zullen uitwerken. Castricum wilde al in 2014 uitstappen. Daarop heeft spreker arbitrage van het ministerie gevraagd en daar is het tussenvoorstel uitgekomen dat Castricum in 2014 gaat uittreden, maar dat de vergoedingen voor volgend jaar gedeeld worden. Het gaat dus om een risicoparagraaf van regionaal

geld binnen de doeluitkering Kompas, die niet in de begroting van Haarlem hoeft te worden opgenomen. De opmerking over paragraaf 7.4 zal hij laten uitzoeken. Het noodbed van Socius werd te weinig gebruikt.

De **voorzitter** vraagt de commissieleden wat ze verder willen doen met dit onderwerp.

Mevrouw **Breed (D66)** biedt aan samen met mevrouw Koper een voorstel te maken.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** zegt dat hij erg benieuwd is naar het antwoord over paragraaf 7.4 omdat daar 1,3 miljoen mee gemoeid is. Bovendien gaat hij nog een aantal technische vragen stellen.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

9. Rondvraag

De heer **Snoek (CDA)** zegt dat zijn vraag komt te vervallen.

De heer **Aynan (PvdA)** informeert naar de voortgang van de gesprekken met Viva! Hij zegt in de krant gelezen te hebben dat Velsen van plan is uit de gemeenschappelijke afspraken te stappen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat hem van dit laatste niets bekend is. In september zijn er gesprekken gevoerd over de voortgang. Daar zijn pilots voor Samen voor Elkaar besproken, de kwaliteitszorg en het conflict over de tarieven. Hij stuurt binnenkort een brief om de raad te informeren.

10. Agenda komende commissievergadering

Er worden geen ingekomen stukken geagendeerd.

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.55 uur.